

۱۴۵۵۹۱۰

۲۵/۱/۲۰

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**نخستین قانون تجارت
مصوب ۱۳۰۴ شمسی به همراه
نخستین قانون محاکم تجارت
مصوب کمیسیون قوانین عدلیه
مورخ ۱۳۹۴ شمسی**

تدوین

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۵

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام

Iran. Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور : نخستین قانون تجارت مصوب ۱۳۰۳، ۱۳۰۴ شمسی به همراه
نخستین قانون محاکم تجارت مصوب کمیسیون قوانین عدلیه
مورخ ۱۲۹۴ شمسی / تدوین گروه عملی موسسه آموزش عالی
آزاد چتر دانش.

مشخصات نشر : تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۵۳ ص: جدول؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۱۱-۰۰

فهرست نویسی : فیپا

موضوع : حقوق تجارت -- ایران

موضوع : ایران. وزارت عدلیه -- قوانین و رویه‌ها

Commercial law -- Iran : موضوع

شناسه آفر : موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

رده بندی کنفر : ۱۳۰۵ KMH۹۱۴

رده بندی دیویی : ۳۴۶

شماره کتابشناسی ملی : ۴۸۵۵۰۱

نام کتاب

نخستین قانون تجارت مصوب ۱۳۰۳، ۱۳۰۴ شمسی به

همراه نخستین قانون محاکم تجارت مصوب کمیسیون

قوانین عدلیه مورخ ۱۲۹۴ شمسی

ناشر

چتر دانش

تدوین

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

نوبت و سال چاپ

اول - ۱۳۹۵

شمارگان

۱۰۰۰ :

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۱۱-۰۰ :

قیمت

۶۰۰۰ تومان :

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروژ - پلاک ۱۳

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳، ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰۴

شمسی	۹
باب اول: تجار و معاملات تجاری	۹
باب دوم: فائز تجاری	۱۱
باب سوم: شرکت های تجاری	۱۴
مصل اول: در اقسام مختلف شرکت و قواعد راجعه به آنها	۱۴
مبحث اول: شرکت سهامی	۱۴
مبحث دوم: شرکت محدود	۳۲
مبحث سوم: شرکت مختلط	۳۶
فصل دوم: شرکتهای تعاون	۴۲
فصل سوم: در مقررات راجعه به شرکت نامه ها	۴۳
فصل چهارم: در تصفیه امور شرکتهای	۴۷
فصل پنجم: مقررات مختلفه	۵۰
باب چهارم: دلالتی	۵۲
باب پنجم: برات - فته طلب - چک	۵۷
فصل اول: برات	۵۷
مبحث اول: صورت برات	۵۷
مبحث دوم: در قبول و نکول	۵۸
مبحث سوم: در قبولی شخص ثالث	۵۹
مبحث چهارم: در وعده برات	۶۰
مبحث پنجم: ظهرنویسی	۶۱
مبحث ششم: در مسئولیت	۶۱
مبحث هفتم: در پرداخت	۶۲
مبحث هشتم: تأدیه وجه برات به واسطه شخص ثالث	۶۵

۶۶	مبحث نهم: حقوق و وظایف دارنده برات
۷۰	مبحث دهم: در اعتراض (پروست)
۷۱	مبحث یازدهم: برات رجوعی
۷۴	فصل دوم: در قته طلب
۷۴	فصل سوم: چک
۷۶	فصل چهارم: در مرور زمان
۷۶	ماده الحاقیه
۷۷	باب دوم: در ورشکستگی
۷۷	فصل اول: در کلیات
۷۷	فصل دوم: در اعلام ورشکستگی و اثرات آن
۸۰	فصل سوم: در تعیین مدیر ورشکسته
۸۱	فصل چهارم: در اعلام ورشکستگی و سایر اقدامات اولیه نسبت به ورشکسته
۸۲	فصل پنجم: در تعیین و تبدیل اعیان هیأت تصفیه
۸۵	فصل ششم: در وظایف هیأت تصفیه
۸۵	مبحث اول: در کلیات
۸۷	مبحث دوم: در رفع توقیف و ترتیب صوت داری
۸۸	مبحث سوم: در فروش اموال و وصول مطالبات
۹۰	مبحث چهارم: در اقدامات تأمینیه
۹۰	مبحث پنجم: در تشخیص مطالبات طلبکارها
۹۵	فصل هفتم: در قرارداد ارفاقی و تصفیه حساب تاجر ورشکسته
۹۵	مبحث اول: در دعوت طلبکارها و مجمع عمومی آنها
۹۶	مبحث دوم: در قرارداد ارفاقی
۹۶	فقره اول: در ترتیب قرارداد ارفاقی
۹۹	فقره دوم: در اثرات قرارداد ارفاقی
۱۰۰	فقره سوم: در ابطال یا فسخ قرارداد ارفاقی
۱۰۳	مبحث سوم: در تفریغ حساب و ختم عمل ورشکستگی

فصل هشتم: در اقسام مختلفه طلب کارها و حقوق هر یک از آنها در صورت ورشکستگی.....	۱۰۶
مبحث اول: در طلب کارهایی که رهنه منقول دارند.....	۱۰۶
مبحث دوم: در طلب کارهایی که نسبت به اموال غیر منقول حق تقدم دارند.....	۱۰۷
فصل نهم: در تقسیم بین طلب کارها و فروش اموال منقول.....	۱۰۹
مبحث اول: در دعوی استرداد.....	۱۱۱
فصل یازدهم: در طرق شکایت از احکام صادره راجع به ورشکستگی.....	۱۱۳
باب هفتم: در ورشکستگی به تقصیر و ورشکستگی به تقلب.....	۱۱۵
فصل اول: در ورشکستگی به تقصیر.....	۱۱۵
فصل دوم: در ورشکستگی به تقلب.....	۱۱۷
فصل سوم: در جنحه و جنایتان که اشخاص غیر از تاجر ورشکسته در امر ورشکستگی مرتکب می شوند.....	۱۱۸
فصل چهارم: در اداره کردن اموال تاجر و شکایات، در صورت ورشکستگی به تقصیر یا به تقلب.....	۱۲۰
باب هشتم: در اعاده اعتبار.....	۱۲۱

قانون علامات صنعتی و تجارتي مصوب لیله ۹ برج ح ۱۳۰۴ شمسی.....	۱۲۵
--	-----

قانون محاکم تجارت مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۱۳۰۴ ش ۱۰.....	۱۲۵
۱۳۳۳ قمری.....	۱۳۱
فصل اول: در تشکیل محاکم تجارت.....	۱۳۲
فصل دوم: در صلاحیت محاکم.....	۱۳۷
فصل سوم: اصول محاکمات در محاکم تجارتي.....	۱۳۹
مبحث اول: در عرض حال.....	۱۳۹
مبحث دوم: در احضار مدعی علیه و تأمین مدعی به.....	۱۳۹

مبحث سوم: در رسیدگی محکمه	۱۴۱
مبحث چهارم: در دلایل	۱۴۱
مبحث پنجم: در حکم	۱۴۲
مبحث ششم: در احکام غیابی	۱۴۳
مبحث هفتم: در اظهارات عارض	۱۴۳
مبحث هشتم: در استیناف احکام محاکم تجارت	۱۴۵
مبحث نهم: در تمیز احکام محاکم تجارت	۱۴۶
خلاصه تصویبات مالی	۱۴۷

قانون فروع و تکول بروات تجارتي مصوب پنجشنبه ۹ جمادی الاول ۱۳۲۸ هجری	۱۴۸
---	-----

قانون اصلاح «قانون فروع و تکول بروات» مصوب چهارم برج جوزا مطابق ۲۶ جمادی الاول ۱۳۲۹ هجری	۱۵۲
--	-----

سخن ناشر

تاریخ، هویت بشر است و ... ساختار هر جامعه‌ی با ساروجی از پیشینه‌ش
شکل می‌گیرد تا «باشندگان» امروزش به‌پشتوانی آن، به سامان سازند شرایط
را برای «آیندگانی» که در آیند، به‌داوری می‌نشینند.

هر اجتماعی در گذرگاه تاریخ خویش، نرفک‌گاه‌هایی دارد که رخدادهایش،
تأثیرکننده‌ی سرنوشت فردایش می‌شود. از این روی، بازنگری در احوال
مردمان - بازگزاراوری شده، نه تنها آموزه‌هایی را با خود دارد، بلکه سرشار
«جدائیت» و «مطاف» است از چگونگی کرد و کار، روابط زبان و ادب کلامی
و نگرانی‌هایش.

بی‌گفت و گو، همین که ... با «انقلابی هفت هزاره‌ی بی، آگنده» چنین حوادثی
است و ...

«انقلاب مشروطه»، در زمینی است که «انقلابات سرزمین مان» است که موجب
دگرگونی شرف و بنیادین در ساختار جامعه‌ی ایران گردید. حادثه‌ی بی که نه
فقط بنیان «استبداد» و «خودکامگی» و «جاهلانه» و «طین قجری» را از ریشه
برکنده و زیر و زبر کرد، که شهد آزادی را به مردمان بخشید، دمی به روشنی
دنیایی نوین، به روی شان کشود و بایلداری ایشان، موجب گردید تا «قانون»،
مفهوم و واقعیت را باز یافته و جماعت ایرانی، با واثرگانی نو، همچون «آزاد» و
«اندیشه»، «عدالت»، «مجلس»، «حقوق مدنی»، «مسئولیت اجتماعی» ... را
شده و جایگاه راستین خود در مناسبات سیاسی و تعیین سرنوشت خویش و
زادبومشان را باز شناسند.

بر کار از همه‌ی پیامدهای انقلاب مشروطه، یکی از عواملی که دوستانمان
خوانش کارنامه‌ی گذشتگان را به مطالعه‌ی این برهه از تاریخ ایران، تسبیح می‌کند،
زبان و ادبیات این عصر است که به لحاظ تفاوت‌های فاحش اش با فرهنگ روزگار ما،

جاذبه و کششی خاص دارد. ادبیاتی با غنایی ویژه. فرهنگی که نه تنها در مکتب و شنودهای عادی آن زمانه جاری بوده، بلکه مکتوبات رسمی و حقوقی اش را نیز تحت تأثیر داشته است.

با چنین پیشگامی، انتشارات چتر دانش به عنوان نشر دهنده ی کتب حقوقی، با هدف آشنا نمودن نسل امروز جامعه ی حقوقی ایران، به ویژه جوانانی که در هیأت دانشجوی حقوق، اندیشه ی پوشیدن مردای و کالت و قضاوت و ... به سر آورند، با حوصله و چون تدوین و نگارش قوانین در آن عهد و باز شناخت روشن یعنی نگارش آن، انتشار مجموعه کتاب هایی در این زمینه را در دستور کار قرار داد. که همین جلد آن با عنوان «خستین قانون تجارت به همراه نخستین قانون محاکمات تجارت در کمیسیون قوانین عدلیه» همینك در دهستان شماس است.

بر واضح است که اولین مندرج در این کتاب و کتاب های بعدی، کلا منسوخ شده اند و باز نشر شده اند. به این دلیل است که خواندنش را از دیدگاه آشنایی با نحوه تدوین اولین قوانین جاری بر پایه نظام پارسا نیسرو آن هم در ایام واپس ماندگی جامعه ی ایران عهد قبح برای باشندگان امروز در حلقه ی علم حقوق، به فایده دیدیم.

انتظار بر آن است تا اقدام انتشارات چتر دانش در نشر کتب تاریخی با مضامین حقوقی، مورد اقبال اهل حقوق و دوستداران تاریخ واقع شده و فرزندان گرانسنگ در حیطه ی تاریخ و حقوق نیز با رهنمودها و دانش و دانش های شان در این مقوله، ما را یاری رسان شوند تا کاستی هامان در دست یابی به هدفی که شرحش رفت، به حداقل برسد.

فرزاد دانشور
مدیر مسئول انتشارات چتر دانش